

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 22 de maig de 2024

Catequesi. Els vicis i les virtuts. 21. La humilitat

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

Concloem aquest cicle de catequesis aturant-nos en una virtut que no forma part de la llista de les set virtuts cardinals i teològals, però que és a la base de la vida cristiana: aquesta virtut és la *humilitat*. Ella és la gran antagonista del més mortal dels vicis, és a dir, la supèrbia. Mentre l'orgull i la supèrbia inflen el cor humà fent-nos aparentar més del que som, la humilitat ho torna tot a la seva justa dimensió: som criatures meravelloses però limitades, amb virtuts i defectes. La Bíblia ens recorda des del principi que som pols i a la pols tornarem (cf. Gn 3,19); *humil*, de fet, ve d'*humus*, 'terra'. Malgrat això, sovint sorgeixen en el cor humà deliris d'omnipotència, tan perillosos que ens fan molt de mal.

Alliberar-nos de la supèrbia costaria molt poc; només caldria contemplar un cel estrellat per a redescobrir la mesura justa, com diu el Salm: «Quan miro el cel que han creat les teves mans, la lluna i els estels que hi has posat, jo em dic: “Què és l'home, perquè te'n recordis? Què és un mortal, perquè el tinguis present?”» (8,4-5). La ciència moderna ens permet ampliar molt més l'horitzó i sentir encara més el misteri que ens envolta i ens habita.

Benaurades les persones que guarden en el seu cor aquesta percepció de la seva petitesa! Aquestes persones se salven d'un vici lleig: l'arrogància. En les seves Benaurances, Jesús parteix precisament d'ells: «Feliços els pobres en l'esperit, perquè d'ells és el Regne del cel» (Mt 5,3). És la primera Benaurança perquè és el fonament de les altres que segueixen: de fet, la mansuetud, la misericòrdia, la puresa de cor sorgeixen d'aquell sentiment interior de petitesa. La humilitat és la porta d'entrada de totes les virtuts.

A les primeres pàgines dels Evangelis, la humilitat i la pobresa d'esperit semblen ser la font de tot. L'anunci de l'àngel no s'esdevé a les portes de Jerusalem, sinó en un remot llogaret de Galilea, tan insignificant que la gent deia: «De Natzaret en pot sortir res de bo?» (Jn 1,46). En canvi, des d'allí el món reneix. L'heroïna escollida no és una petita reina criada entre cotons, sinó una noia desconeguda: Maria. Ella mateixa és la primera a sorprendre's quan l'àngel li porta l'anunci de Déu. I en el seu càntic de lloança destaca precisament aquesta sorpresa: «La meva ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva, perquè ha mirat la petitesa de la seva serventa» (Lc 1,46-48). Déu se sent atret —per dir-ho d'alguna manera— per la petitesa de Maria, que és sobretot una petitesa interior. I també l'atrau la nostra petitesa quan l'acceptem.

A partir d'aquell moment Maria tindrà cura de no posar els peus a l'escenari. La seva primera decisió després de l'anunci evangèlic és anar a ajudar, anar a servir a la seva cosina. Maria es dirigeix cap a les muntanyes de Judà, per a visitar Elisabet: l'assistirà en els darrers mesos del seu embaràs. Però, qui veu aquest gest? Ningú tret de Déu. Sembla que la Verge no vol sortir mai d'aquesta discreció. Com quan, des de la multitud, una veu de dona proclama la seva benaurança: «Sortoses les entranyes que et van dur i els pits que vas mamar!» (Lc 11,27). Però Jesús replica immediatament: «Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden!» (Lc 11,28). Ni la veritat més sagrada de la seva

vida —el fet de ser Mare de Déu— no es converteix en motiu de protagonisme davant els altres. En un món que és una carrera per a aparentar, per a demostrar-se superior als altres, Maria camina amb decisió, només amb la força de la gràcia de Déu, en direcció contrària.

Podem imaginar que ella també va conèixer moments difícils, dies en què la seva fe avançava en la foscor. Però això mai no va fer vacil·lar la seva humilitat, que en Maria va ser una virtut granítica. Pensem en Maria: ella sempre és petita, sempre despresa d'ella mateixa, sempre lliure d'ambicions. Aquesta petitesa seva és la seva força invencible: és ella qui resta als peus de la creu mentre es desmunta la il·lusió d'un Messies triomfant. Serà Maria, en els dies que precedeixen a Pentecosta, qui reuneixi el ramat dels deixebles, que no havien estat capaços de vetllar ni una hora amb Jesús i l'havien abandonat quan va arribar la tempesta.

Germans i germanes, la humilitat ho és tot. És el que ens salva del Maligne i del perill de convertir-nos en els seus còmplices. I la humilitat és la font de la pau en el món i en l'Església. On no hi ha humilitat hi ha guerra, hi ha discòrdia, hi ha divisió. Déu ens ha donat exemple d'humilitat en Jesús i Maria, per tal que sigui la nostra salvació i felicitat. I la humilitat és precisament la via, el camí cap a la salvació. Gràcies!